

ZŠ a MŠ Proseč

Základní škola a mateřská škola Proseč

Rybenská 260, 539 44 Proseč u Skutče, IČO: 75018772
tel.: 469 321 291, www.zsprosec.cz, email: skola@zsprosec.cz

PLÁN EKOLOGICKÉ A ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY

MŠ - 2022/2025

I. Cíle a klíčové kompetence environmentální výchovy

Cíle:

Správné chování k přírodě, zkoumání vztahu člověka a přírody, pochopení přírodních dějů, vlastní přispění k ochraně životního prostředí, radost z pobytu v přírodě. Osvojovat si etické principy jednání a chování (neničit, netrápit, neubližovat, neznečišťovat prostředí, lhostejnost, vandalismus), pochopení estetické hodnoty přírody, hodnotit krásu přírody jako celek, uvědomovat si, že každá složka životního prostředí má svou funkci a hodnotu.

Klíčové kompetence:

- Kompetence k učení: žák přemýšlí v souvislostech, vnímá všemi smysly, získává, emocionální podněty
- Kompetence k řešení problému: hledá vhodná řešení problému, problém řeší, obhajuje svá rozhodnutí
- Kompetence komunikativní: formuluje myšlenky, srozumitelně se vyjadřuje, naslouchá druhým
- Kompetence sociální a personální: spolupracuje v týmu, přispívá svými informacemi k diskusi ve skupině.
- Kompetence občanské: respektuje a chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví, chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- Kompetence pracovní: k výsledkům pracovní činnosti přistupuje zodpovědně vzhledem k ochraně životního prostředí, ochraně svého zdraví i zdraví druhých

II. Plán ekologické a environmentální výchovy MŠ 2022/2025

Každý školní rok bude věnován celoročnímu tematickému projektu. Plánované aktivity mají za úkol zábavnou a nenásilnou formou seznamovat děti s živou i neživou přírodou, životem volně žijících zvířat v lese, na lukách, na polích, ve vodě i ve vzduchu.

Stručný přehled projektu

Září	Adaptační období, seznámení dětí s přírodním prostředím v okolí MŠ, s prostředím školní zahrady – stromy, rostliny, přírodniny, zázemí pro ptáčky
Říjen	Chystáme se na zimu, se zaměřením na ptactvo a volně žijící zvířátka. Podzimní slavnosti – plnění úkolů s podzimními skřítky- téma: příprava na zimní spánek. Dále budou připraveny společné tanečky a písňe.
Listopad	Ve spolupráci se záchrannou stanicí Pasíčka bude pro děti připraven vzdělávací program.
Prosinec	Vánoce v lese. V zahradním altánu bude vybudováno místo betlému, zátiší u krmelce. Příprava a realizace akce pro rodiče a děti Vánoční dílničky na téma: Jak pomoci překonat zvířatům zimu.
Leden	Zima v přírodě. Plnění krmítek a krmelců.
Únor	Pozorování stop ve sněhu, výtvarné vyjádření
Březen	Návrat na hnízdiště. Vzdělávací program záchranné stanice Pasíčka. Pozorování ptactva, hnízdění, zpěvu. Velikonoční veselí- malovaná vajíčka.
Duben	Návštěva záchranných složek, sběr odpadků v přírodě
Květen	Den rodin- plnění úkolů, společné aktivity na zahradě MŠ, Den otců, Den matek.
Červen	Příprava a realizace pasování předškoláků-odlet ptáčků předškoláčků

Další plánovaná témata a aktivity v průběhu školního roku: Kromě hlavního projektu se budeme věnovat i dalším tématům, která budou vyučující zařazovat na základě aktuálního

dění, ročního období či významných dnů a svátků. Mezi tyto aktivity a témata budou zařazeny:

- pozorování ekosystémů-život na louce, život u vody, život v lese, život stromů, kamarádi z říše hmyzu-význam ekosystémů pro člověka
- příroda živá, neživá
- ochrana živočichů
- recyklování odpadů-třídít odpad ve škole
- spolupráce se Záchranou stanicí Pasíčka, či místními drobnými chovateli-ukázka živočichů, vzdělávací programy
- zdravý životní styl
- zvířata-domácí zvířata, volně žijící zvířata, zvířata v ZOO, ptáci
- příroda v jednotlivých ročních obdobích-plody podzimu, zimní spánek, příroda se probouzí, letní radovánky
- údržba zahrady MŠ, vrbových hřišť, bylinkové zahrádky, pečovat o pokojové rostliny ve třídách

Významné dny, svátky přírody

DATUM	VÝZNAMNÝ DEN, SVÁTEK	PŘIPRAVOVANÉ AKTIVITY
23. září	podzimní rovnodennost	Zamyšlení nad prodlužováním či krácením dne, čím je způsobeno.
4. říjen	světový den zvířat	Odlet ptáků do teplých krajín a možnosti péče o ptáky, kteří zůstávají, ukládání zvířátek k zimnímu spánku.
20. říjen	den stromů	V tento den se zaměříme na strom, jako příbytek různých živočichů.
21. březen	první jarní den	Znaky jara, první jarní květiny.
22. březen	světový den vody	Projektový den, ochrana vodních zdrojů, návštěva čističky odpadních vod.
1. duben	den ptactva	Pozorování ptáků, poslech zpěvu.
7. duben	den zdraví	Ochrana zdraví, otužování, zdravá strava.
22. duben	den Země	Ekologicky zaměřený projektový den. Úklid zahrady MŠ.
2. květen	den ptačího zpěvu	Pozorování ptáků a poslouchání ptačího zpěvu, případně využití mobilní aplikace k identifikaci hlasu ptáků.

5. červen	světový den životního prostředí	Ekologicky zaměřený projektový den se zaměřením na úklid např. sběr odpadků v okolí hřišť, cest apod.
21. červen	den květů	Výtvarně pojatý den, pozorování květů, variace barev.

Formy a metody práce

- připomenutí při řízených činnostech
- besedy
- projektové dny
- exkurze
- vycházky
- výtvarné a pracovní činnosti
- vlastní příkladná činnost
- využití vlastních poznatků a zkušeností
- tvorba vlastních zážitkových programů
- spolupráce rodičů a přátel školky
- individuální přístup jedince

Připraveným plánem se snažíme o kvalitní zařazení environmentální výuky do výuky. Cílem je nejen teoretické získávání informací, ale zejména praktické využití činností zaměřených na ochranu a zlepšení životního prostředí. Při plnění plánu povedeme děti k samostatnosti, aktivitě, tvořivosti a odpovědnosti za vlastní jednání a chování, ke vzájemné komunikaci a spolupráci.

V Proseči 1. 9. 2022

Vypracovala: Lenka Gregorová

Mgr. Romana Pešková
ředitelka ZŠ a MŠ Proseč

Hodnocení ekologické a environmentální výchovy

MŠ Proseč 2021/22

Environmentální výchova je začleněna do všech vzdělávacích oblastí a je jako průřezové téma součástí každodenní výuky. Na její realizaci se tedy podíleli všichni vyučující. Vyučující vhodně zařazovali aktivity dle ročních období, svátků či významných dní. Děti poznávaly přírodu, prostředí a lidi pomocí různorodých činností. Pozorovaly změny v přírodě i v životě lidí, poznávaly zásady ochrany životního prostředí, a to zejména při pobytu venku a na vycházkách. Také na třídách měly děti k dispozici různé didaktické pomůcky a knihy pro environmentální rozvoj. Při výtvarných, pracovních i jiných činnostech bylo hojně využíváno přírodnin.

Uskutečněné aktivity:

- pravidla bezpečného chování v přírodě-v rámci výuky proběhlo poučení na všech třídách.
- lesní zvířata před zimou-proběhla návštěva krmelce, plnění krmítek i celý blok dopoledních vzdělávacích činností v MŠ
- život na louce, u vody, v lese-výuka probíhala formou pozorování přírodních biotopů, nabídkou vzdělávacích činností na třídách, zařazeny byly hry v lesním prostředí, pozorování lučních živočichů např. pomocí lupy, připomenutí dne stromů-druhy stromů, vhodnost jejich vysazování, přínos pro člověka.
- projektový den v Záchrané stanici Pasíčka pod názvem Návrat do hnízdišť
- práce a hry s přírodními materiály-tyto aktivity byly používány zejména k rozvoji hrubé a jemné motoriky při výtvarných a pracovních činnostech či při výuce. Různorodost práce i materiálů se řídila aktuálním ročním obdobím a probíraném tématu.
- třídění odpadů, recyklace-děti byly vedeny po celý rok k odpovědnosti, která vyplývá z každodenního života lidí.
- sběr odpadků ve stromové aleji
- školní výlet formou putování ke skautskému srubu-indiánská výprava, poznávání přírodních krás a života indiánů.

Vypracovala: Jana Vaňousová, DiS.